

סיקור מיוחד של OCHA

השטח הפלסטיני הכבוש

14 במאי 2007

אספקת החשמל ברצועת עזה

- אספקת החשמל ברצועת עזה נותרה לא מספקת, ובשבועות הקרובים צפויות להימשך הפסקות החשמל, במקביל לעליה העונתית הצפויה בצריכת החשמל המגיעה לשיאה בקיץ.
- הפסקות החשמל עלולות להפריע לשגרת החיים של רוב תושבי רצועת עזה.
- ניתן לפתור את בעיית אספקת החשמל, אך לרשות האנרגיה הפלסטינית (רא"פ) אין את התקציב הדרוש לכך.
- גובה התקציב הדרוש לפתרון קבע של הבעייה עומד על כ-7 מיליון דולר אמריקאי, וסכום זה נמוך מעלות הדלק החודשית של הגנראטורי המופעלים על ידי ספקי השירותים החיוניים.

רקע

מטוסי חיל האוויר הישראלי תקפו ב-28 ביוני 2006 את תחנת הכוח הראשית של רצועת עזה, בעקבות לקיחתו בשבי של חייל צה"ל על ידי חמושים פלסטינים שלושה ימים קודם לכך.

כל ששת השנאים של תחנת הכוח הושמדו, ובכך חוסלה במכה אחת 43 אחוזים מאספקת החשמל הכללית של רצועת עזה. רוב תושבי הרצועה, המונים כ-1.4 מיליון איש, נותרו למשך חודשי הקיץ ללא אספקת חשמל סדירה עד 18 שעות ביממה, וללא אספקת מים סדירה עד 20 שעות ביממה. שבעה שנאים חדשים הותקנו בין התאריכים 1-15 בנובמבר 2006, במסגרת יישום השלב

הראשון של תוכנית ההתאוששות. אספקת החשמל הכללית, המיוצרת מיחידות חדשות אלה ומהמקורות הקיימים, אינה מסוגלת לספק את הביקושים הנובעים מצריכות שיא עונתיות. כך לדוגמא מאמצע חודש דצמבר ובמהלך רוב חודש ינואר, בתי האב ברצועת עזה סבלו מהפסקות חשמל במשך שלוש שעות מדי יום בעקבות צריכת חורף מוגברת.

החל מחודש יוני ניתן לצפות להפסקות חשמל נוספות, נוכח ההתחממות העונתית. רא"פ מעריכה כי במשך יומיים בשבוע תופסק אספקת החשמל במשך שמונה שעות בכל פעם. בעוד שהפסקות אלה אינן חמורות כמו ההפסקות שהתרחשו בקיץ הקודם, אין ספק שהמשפחות הפלסטיניות ברצועת עזה יאלצו להתמודד עם שיבוש שגרת חייהם. לדוגמא, אספקת המים תצומצם, ומוצרי חלב יחמיצו במהרה, היות שבחודשי הקיץ העזתי הטמפרטורה היומית הממוצעת גבוהה לעתים מ-35 מעלות צלזיוס.

ספקי שירותים חיוניים, כמו תחנת הכוח של עזה ומתקן המים של רשויות החוף העירוניות (Gaza Coastal Municipalities Water Utility) יאלצו להגביר את הסתמכותם על גנראטורים ועל אספקת דלק, להבטחת תפקודם השוטף. בתי החולים ברצועת עזה יושפעו באורח דומה. במסגרת "חלון 2" של מנגנון (המימון) הבינלאומי הזמני (TIM) מסופקים 7.85 מיליון ליטרים של דלק מדי חודש, בעלות של כ-8 מיליון דולר.

אספקת החשמל הנוכחית ברצועת עזה נובעת משלושה מקורות:

50 MW	חברת יצור הכוח של עזה (GPGC)
120 MW	חברת החשמל לישראל (IEC)
17 MW	מצריים
187 MW	סה"כ

רא"פ תובעת להגדיל את אספקת החשמל ל-230 MW כדי להתאים את ההיצע לביקושי הקיץ. פירוש הדבר הוא שקיים גרעון של כ-43 MW.

פתרונות מוצעים:

- שנאי חירום יועבר ממצריים לרצועת עזה בחודש יוני. ישראל תסייע בהעברת השנאי במעבר כרם-שלום. יחידה זו תספק 15 MW נוספים, וכך יצומצם הגרעון לכדי 28 MW בלבד.

2. השלב השני של תוכנית ההתאוששות של תחנת הכוח של עזה כולל הרכבת חמישה שנאים חדשים, שיתווספו לשבעה שהותקנו בחודש נובמבר אחרון. שנאים נוספים אלה יתרמו תוספת של 60 MW לאספקת החשמל. רכישת רכיבים אלה והתקנתם עלולה להימשך 12 חודשים, וזאת למרות שההתחייבויות להעברת הכספים הנחוצים כבר ניתנו.

3. **צפון רצועת עזה:** ניתן להשיג תוספת לאספקת החשמל באמצעות רכישתו מחברת החשמל הישראלית, ולשם כך מתבצעות עבודות בשטח. העבודות מתמקדות בהארכת קו חשמל ישראלי, המסוגל לספק 161 KV חשמל. העבודות ממומנות מכספי מכס ומיסים פלסטינים שהוקפאו בידי ישראל. ניתן להשלים את העבודה בחודשיים. בתחנת הבת הנמצאת בצפון הרצועה, בצד העזתי של הגבול, יש לבצע עבודות שיפוץ. כמו-כן, נחוצים חמישה קווי אספקה נוספים לצורך קישור לרשת החשמל הישראלית. בנוסף לכך, אחד משני השנאים הקיימים בתחנת הבת נפגע בשנה שעברה מירי טנקים ישראליים. יש צורך לשלוח שנאי זה, לצד שנאי נוסף, לתיקון בתל אביב. רא"פ אישרה כי משרד הישראלי לקישור ותאום (DCL הישראלי) יסייע בשינוע השנאים שנפגעו. התקציב הנחוץ למתיחת חמשת קווי האספקה לרשת הישראלית, ולשיפוץ תחנת הבת, עומד על כשישה מיליון דולר, כך מעריכה ה-רא"פ. החיבור למערכת החשמל הישראלית יאפשר תוספת מיידית של 50 MW לרשת הפלסטינית, ובסך הכול ניתן יהיה לצרוך 300 MW. כיום, אין לרא"פ תקציב לביצוע עבודות אלה.

4. **דרום עזה:** ניתן לספק תוספת של 22 MW באמצעות תחנת בת ניידת, שתמוקם באזור מעבר סופה בדרום רצועת עזה, בצירוף שלושה קווי אספקה בני 22 KV. עלות המיזם הזה תהיה שני מיליון דולר עבור ישראל, ומיליון דולר עבור רא"פ. ניתן להשלים מיזם זה בתוך שלושה חודשים, אולם לרא"פ אין כרגע מימון לתקציבו.